

Arbejde af denne Art sin Auerkendelse, maa man træde til med sin Ubefaling. Jeg siger, at hvor højt de ærede Herrer end stille sig med Hensyn til Forstaaelsen af disse Spørgsmaal, forekommer det mig at være en højt ubillig Afvisning af saadanne 65 Mænds ærbødige Henvendelse til Rigsdagen. Det glæder mig, at den ærede Minister har stillet sig til denne Sag, som han har gjort, og jeg vil sige, jeg tror, det er politisk klogt, at man ikke forlangte mere, og at Ministeren kun holdt sig strengt til at ville holde, hvad der var lovet. Jeg erindrer, at for 11 Aar siden, da Fischer var Minister, havde vi en lignende Konstellation, da havde vi Moderationen og Højre i samstemmende Foræning om en ny Hærlov, og de vare af mange Grunde tilbøjelige til at faa Minister Fischer paa Døren. Ja, jeg tror just ikke, det var for at faa hans ærede Eftermand; jeg tror, det gif der som ved saa mange Lejligheder, hvor man er gaaet udenom den parlamentariske Vej i Haab om, at der skulde vankе en Vid. Det skete jo ikke, men det var en af de Grunde, man havde til at lade Minister Fischer falde. Der var ogsaa en Biskop med i Spillet, som skulde absolut for Guds og Kirkens Skyld forhindre, at denne Forfatter blev ansat ved Universitetet. Her er nu, som De se, 20 af dem, der anbefale Understøttelsen, som ere ansatte ved Universitetet, og den Gang maatte man paa højeste Sted gøre opmærksom paa, at der blev ingen anden Forfælt i Dr. Brandes' Stilling end den, at han fik nogle Penge for de Foredrag, han holdt paa Universitetet, thi forhindre ham i at udbrede sin Lære kunde man efter Universitetsloven ikke. Det foreskommer mig, at det næste Skridt, man maatte komme til, var at forandre Universitetsfundatsen saaledes at det kun blev Doktorer efter de Herrer's Anskuelser, der fik Lov til at træde indenfor Universitetets Dørtærskel og holde Foredrag. Det maa være en naturlig Konsekvens af, at de ikke tør give denne Mand en vis konstant Betaling for det Arbejde, han gør, og de Foredrag, han holder paa Universitetet. Jeg siger altsaa, at Minister Fischer kunde maaſte have handlet uforsigtig ved ligesrem at erklære, hvad der var hans Hensigt. Her har Ministeren stillet sig fuldstændig loyalt, som om Sagen ene vedkom Rigsdagen. Han har sagt, at naar Rigsdagen er enig om Bevillingen, vil han bruge den. Det foreskommer mig, som det efter Forholdene er den naturligste Maade. 65 af Danmarks ubmærkede Mænd henvende sig til Rigsdagen om denne Sag, og har Rigsdagen saa Vilje til at vise dem paa Døren som en Flot Skoledreng, der

ere pubsebe op til at sætte deres Navne paa noget, som de ikke forstaa, men som vi — de ærede Medlemmer fra Frederiksborg og Afsens — meget bedre forstaa, saa indrømmer jeg, saa er Tiden ikke moden til den Slags Afgørelser ad den Vej. Jeg skal nu forlade dette interessante Thema, idet jeg sluttelig siger: Lad Aanderne brydes, lad den ene ægge den anden til Svar, og lad os igenem disse Brydninger faa Sandheden frem paa alle aandelige Omraader! Jeg tror ikke, vi skulle prædike den Almueopfattelse, at naar man har gaaet 5 Maaneder paa en Højstole, saa har man faaet anvist Livets rette Vej, og hvad der gaaer imod de Indtryk, man der kan have faaet, er af det Onde. Det er ikke værd, at vi pleje denne Opfattelse. Gennem denne bornerte og smaaſynede Opfattelse kan Landslivet gaa til Grunde. Jeg tror, man tager fejl, naar man her stiller sig paa Ungdommens Vegne og vil gøre den Slags Anskuelser og Grundfættninger gældende. Jeg tror, det er imod Ungdommens Natur saaledes at ville lade sig binde.

Saa har jeg endnu et Spørgsmaal at omtale, men der er jeg meget heldig stillet, det vil sige efter Omstændighederne, thi der er den ærede Ordfører ogsaa Ordfører for hele det øvrige Flertal. Det er Forslaget Nr. 59 om en Understøttelse til afstediget Seminarielærer Gulbrandsen. Den ærede Ordfører, der naturligvis ikke kan kende dette Forhold saa nøje, maa derfor overfor den ærede Ministers Modstand bruge forsigtige Udtryk. Der forekom imidlertid et Udtryk, som kan misforstaaes. Han ytrede, at Gulbrandsen ikke havde gjort sig skyldig i noget „saa graverende“ — der faldt i alt Fald Ordet „graverende“ — at han ikke var berettiget til at faa Understøttelse. Jeg vil i den Anledning sige, at deri har den ærede Ordfører sikkert i den Grad Ret, at der vist ikke er nogen, der kan sige andet om denne Mand, end at han er en hæderlig og brav Mand fra Top til Taa. Hr. Gulbrandsen har jeg kendt i omtrent 20 Aar, siden han var ganske ung; han er en kuislig, begavet Mand, men han har en for Nutiden meget væsentlig Fejl: Han er en varm frifindet Mand. Jeg tillod mig at raade ham fra at forlade sin pensionsberettigede Stilling og søge en konstitueret Stilling under de daværende Forhold, fra at søge en Stilling ved Seminariet. Smidlertid gif det jo, saa vidt jeg kan skønne, meget godt for ham i det første Aar. Jeg har for nogle Aar siden besøgt Stedet, hvor jeg har opholdt mig et Par Aar i mine unge Dage, og jeg fik da det Indtryk, at Forstanderen og Hr. Gul-